

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILENSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 czerwca 1927 r.

Redakcja i Administracja:
Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

Pojedyncze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie ul. Królewska Nr. 1.

Pozycja	TREŚĆ:	str.
115.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. walki z nadużyciami	164
116.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wyboru podręczników przez Rady Pedagogiczne	165
117.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. czasopism dla młodzieży	166
118.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. zwolnienia nauczycieli niewykwalifikowanych „	„
119.	Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. w spr. praktyki przedegzaminowej nauczycieli szkół średnich	167
120.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. kwal. do naucz. przed. judaistycznych	„
121.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. oceny z religji wyznań niekatolickich na świa- dectwach dojrzałości	168
122.	Okólnik K. O. S. Wil. w spr. obchodu spraw. zwłok Słowackiego do kraju	169
123.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. spraw. zwłok Słowackiego do kraju	„
124.	Okólnik Min. W. R. i O. P. w spr. udziału młodzieży w Y. M. C. A.	170
125.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. Pol. Czerw. Krzyża młodzieży	„
126.	Okólnik K. O. S. Wil. w spr. propagandy L. O. P. P.	171
127.	Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie dnia spółdzielczości	„
128.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. teatru szkolnego im. J. Piłsudskiego	172
129.	Okólnik M. W. R. i O. P. w sp. kosztów przesiedlenia emerytów	173
130.	Okólnik K. O. S. Wil. w spr. wpłat na wznowienie kredytu	„
131.	Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wpłat na r-k władz centralnych	174
132.	Okólnik M-wa Skarbu i M. W. R. i O. P. w spr. niewypłaconych sum z asygn. zbiorowych	175
133.	Okólnik K. O. S. Wil. w spr. spłat szkolnych ubiegłego okresu budżet.	176

134. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. zwolnień od cła pomocy naukowych	176
135. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. norm opatu dla pieców kuchennych	177
136. Rozporządzenia Rady Min. z 4.VIII r. b. o pomocy lekarskiej dla funkcj. państw. „	
137. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. zamawiania świadectw szkolnych w drukarni państwowej	181
138. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. świadectw szkolnych szkół zawodowych	182
139. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. świadectw dla gimnazjów prywatnych	184
140. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. ogłoszeń o zagubionych legitymacjach	„
141. Ogłoszenia urzędowe	185
142. Ruch służbowy	189
143. Komunikaty i zawiadomienia	190
144. Pochwały i odznaczenia	191
145. Dział nieurzędowy	„

115.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 30 maja 1927 roku. Nr. O. Prez. 3207/27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych i Wizytatora Liceum Krzemienieckiego**w sprawie walki z nadużyciami.**

W dniu 5 b. m. weszło w życie rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30/IV r. b. o utworzeniu Komisji Nadzwyczajnej do walki z nadużyciami, naruszającymi interesy Państwa (Dz. U. R. P Nr. 41 poz. 369).

W związku z powyższem z powołaniem się na zarządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja b. r. Nr. 8505, polecam wydanie zarządzeń, mających na celu współdziałanie podległych urzędników z pracami wspomnianej Komisji i okazywanie jej przewodniczącemu, członkom i osobom powołanym do prac w Komisji należytej pomocy przy spełnianiu przez nich obowiązków służbowych.

Ze względu na wagę, jaką Rząd przywiązuje do prac Nadzwyczajnej Komisji do walki z nadużyciami, naruszającymi interesy Państwa, należy podwładnym organom zwrócić specjalną uwagę na postanowienia tego rozporządzenia i na obowiązki z nich wypływające, a w szczególności baczyć należy, by urzędnicy, powoływani do pracy w Komisji przez jej przewodniczącego w myśl art. 4 tego rozporządzenia, nie napotykał trudnień i zwłoki przy przydziale do Komisji.

Zarazem przypominam o konsekwencjach art. 644 K. K. rosyjskiego, stanowiącego karalność zaniedbania przez urzędnika doniesienia o popełnionej zbrodni lub występku, ulegającemu ściganiu na skutek skargi prywatnej.

Minister (—) *Dr. Dobrucki.*

Do Dyrekcji szkół i zakładów oraz Inspektoratów szkolnych w Okr. Szk. Wileńskim.

Powyższy okólnik M-wa Kuratorjum podaje do wiadomości i jaknajściślej-
szego przestrzegania.

Kurator O. S. W. (—) *Dr. A. Ryniewicz.*

4.VI.1927 r. L. 0-13596/27.

116.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

**w sprawie czasu, w jakim ma być dokonywany wybór podręczników
przez Rady Pedagogiczne szkół powszechnych, państwowych szkół śred-
nich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich i ochroniar-
skich.**

Szkoły powszechne, państwowe szkoły średnie ogólnokształcące oraz seminarja nauczycielskie i ochroniarskie dokonywały najczęściej wyboru podręczników dopiero przed rozpoczęciem roku szkolnego, co zmuszało młodzież do robienia zakupów w toku zajęć szkolnych. Taki stan rzeczy jest niepożądany, nie pozwala bowiem przygotować księgarzom odpowiednich nakładów, rodziców zmusza jednorazowo do dużych, nieraz nadspodziewanych wydatków i do dłuższych często poszukiwań, gdyż nie wszystkie księgarnie są odpowiednio zaopatrzone, wreszcie wywołuje w życiu szkolnym pewien zamęt, gdy uczniowie i uczennice nie mogą stawić się na oznaczony dzień z podręcznikami. Zwłaszcza odnosi się to do prowincji. Aby temu zapobiec, Ministerstwo spowoduje wcześniejsze wydawanie „Spisu książek i środków naukowych“, Kuratorja zaś polecą kierownictwom szkół powszechnych i średnich, aby Rady Pedagogiczne, zgodnie z zasadami, wymienionymi w rozporządzeniu z dnia 23 maja 1927 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8-186 p. 113) w sprawie wyboru i zmian podręczników szkolnych, ustaliły już przed końcem każdego roku szkolnego listę podręczników, wybranych na rok następny. Lista ta powinna być wywieszona na widocznym, dostępnym miejscu w lokalu szkolnym, aby każdy zainteresowany mógł się z nią dokładnie zawczasu zaznajomić.

Ponadto Ministerstwo zwraca uwagę, iż w wypadkach, gdy urzędowy „Spis książek szkolnych i środków naukowych“ stawia narówni dwa wydania tego samego podręcznika, nauczyciele — w razie wyboru danego podręcznika przez Radę Pedagogiczną — nie mają prawa domagać się od uczniów nabywania jednego z tych wydań, z zupełnym wykluczeniem drugiego. W wypadkach takich należy dopuścić do użytku w szkołach oba wydania, o ile tylko między nimi nie zachodzą głębiej sięgające różnice.

Kuratorja podadzą bezzwłocznie powyższe do wiadomości Kierownictwom szkół powszechnych, dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich.

Minister

Wyznań Relig. i Ośw. Publ.

Dr. Dobrucki.

117.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 maja 1927 r. Nr. I-7178/27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych**w sprawie czasopism dla młodzieży szkolnej.**

Doszło do wiadomości Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że w niektórych szkołach są rozpowszechniane wśród młodzieży przy współudziale osób należących do personelu szkolnego czasopisma: „Klajne Folkscajtung” i „Das fraje Kind”.

Ponieważ czasopisma te pod względem treści i tendencji nie odpowiadają zasadom pedagogiczno-dydaktycznym, przeto Ministerstwo zakazuje niniejszem rozpowszechniania ich wśród młodzieży szkolnej i poleca zawiadomić o tem inspektorów szkolnych oraz dyrekcje i kierownictwa szkół i zakładów naukowo-wychowawczych.

Minister

(—) *Dr. Dobrucki.***Do Dyrekcyj szkół i zakładów podległych Kurat. O. S. W. oraz inspek. szkolnych.**

Powyższe Kuratorjum podaje do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Za Kuratora O. S.

(—) *S. Kulesiński.*

p. o. Naczelnika Wydziału.

118.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 16 maja 1927 r. № II-5668/27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych**w sprawie zwolnienia nauczycieli niewykwalifikowanych, którzy wyczerpali 4-letni okres zezwolenia na nauczanie.**

W myśl art. 3 ustawy o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich z 26. IX. 1922 r. (Dz. U. R. P. № 90 poz. 828) osoby, nie posiadające kwalifikacyj zawodowych, mogły być dopuszczone do nauczania w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich na okres nie dłuższy, niż czteroletni. Wobec tego wszystkie osoby, które rozpoczęły pracę z zawodzie nauczycielskim *po dniu 1 stycznia 1923 r.*, na podstawie zezwolenia na nauczanie, i którym w bieżącym roku szkolnym upłynął, względnie upływa *czteroletni* okres

zezwolenia na nauczanie, nie mogą nadal pełnić obowiązków nauczycielskich w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich tak państwowych jak też i prywatnych.

O tem należy zawiadomić bezzwłocznie zainteresowane osoby za pośrednictwem dyrekcji szkół, zaś co do nauczycieli szkół państwowych przedstawić *bezzwłocznie* Ministerstwu wnioski o zwolnienie tych nauczycieli, przy zastosowaniu postanowień art. 69 — 71 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z 1. VII. 1926 r. (Dz. U. R. P. № 92 poz. 530).

Za Ministra (—) *Dr. Z. Zagórowski*
p. o. Dyrektora Departamentu.

119.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 10 maja 1927 roku Nr. II. Prez 4705-27.

o odbywaniu praktyki przedegzaminowej kandydatów na nauczycieli szkół średnich.

Rozszerzając treść § 1 rozporządzenia Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lipca 1926 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 11 poz. 129) zezwalam, by praktyka przedegzaminowa kandydatów na nauczycieli szkół średnich, określona rozporządzeniem z dnia 3 lipca 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11 poz. 128) i okólnikiem z dnia 3 lipca 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11 poz. 133) aż do nowego zarządzenia mogła się odbywać w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, wyznaczanych na obszarze wszystkich Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Wówództwa Śląskiego.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.
(—) *Dr. Dobrucki.*

Warszawa, dnia 10 maja 1927 r.

120.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12 maja 1927 r. L. II-P. 4425/27.

Do Kuratorów wszystkich Okręgów Szkolnych w sprawie kwalifikacyj do nauczania przedmiotów judaistycznych.

Ponieważ sprawa określenia kwalifikacyj do nauczania przedmiotów judaistycznych w szkołach średnich, ze względu na następczące się trudności przy samem rozgraniczeniu tych przedmiotów i nauki religii mojżeszowej, nie może być jeszcze ostatecznie zdecydowana, zarządzam co następuje:

Podania, wniesione przez nauczycieli przedmiotów **judajstycznych**, należy—o ile petenci odpowiadają warunkom rozporządzenia z dnia 16 listopada 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religii mojżeszowej w szkołach średnich (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 124 z roku 1926 poz. 715)—przesyłać Ministerstwu z wnioskiem, dotyczącym przyznania kwalifikacyj do nauczania religii mojżeszowej.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki.*

121.

OKÓLNİK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 kwietnia Nr. II P. 4482-27.

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie.

w sprawie egzaminu maturalnego i oceny z religii wyznań nie katolickich.

Polecam Kuratorjum nadesłać przed dniem 1 września roku bieżącego sprawozdanie, dotyczące stosowania aż do dnia 1 lipca r. b. postanowień, zawartych w punkcie 4 okólnika z dnia 9 kwietnia 1926 r. L. II. 4210/26 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Nr. 7/169 poz. 56), Kuratorjum zechce przytem wypowiedzieć swój pogląd na stan tej sprawy i załączyć ewentualnie wnioski, dotyczące zmiany procedury. Przewidując już obecnie, że w pewnych *wyjątkowych* wypadkach zarówno wskazane uzyskanie zaświadczenia o charakterze, opisanym w pierwszym ustępie tego punktu okólnika, jak wyznaczenie do komisji Egzaminacyjnej egzaminatora z religii danego wyznania niekatolickiego może nasunąć znaczne trudności, zezwalam na to, by w takich wypadkach kandydat (tka) mógł (mogła) otrzymać, tytułem wyjątku, gimnazjalne świadectwo dojrzałości bez oceny z religii. W wypadkach tych jednak brak oceny z religii winien być na świadectwie dojrzałości umotywowany powołaniem się na niniejsze zarządzenie, przyczem należy używać formuły: „Brak oceny na mocy zarządzenia Ministra W.R. i O.P. z dnia 29 kwietnia 1927 Nr. II.4482”. Kuratorjum zechce zaznaczyć w swem sprawozdaniu, czy udzieliło takich upoważnień, ilu i w jakich mianowicie warunkach

Minister
(—) *Dr. Dobrucki.*

122.

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 1 czerwca 1927 r. L. O-12791/27.

Do Dyrekcji wszystkich szkół podległych K. O. S. W. oraz do pp. Inspektorów szkolnych

w sprawie obchodu sprowadzenia zwłok J. Słowackiego do kraju.

W końcu czerwca r. b. odbędą się w całym kraju uroczystości, związane ze sprowadzeniem zwłok J. Słowackiego do kraju. Termin oraz program uroczystości Kuratorium poda do wiadomości w czasie właściwym, teraz zaś Kuratorium wzywa kierownictwa wszystkich szkół do podjęcia właściwych przygotowań, aby obchód mógł się odbyć z odpowiednią powagą i solennością.

Przygotowania polegać powinny na obmyśleniu i przerobieniu właściwych utworów deklamacyjnych, czy to przeznaczonych dla wykonania przez uczniów pojedynczych, czy też do wykonania zbiorowego, przygotowania działu koncertowego (chór szkolny, orkiestra, śpiew solowy, muzyka solowa), odczytu, przemówienia i t. d.

W miejscowościach, gdzie istnieją komitety obchodu, jest rzeczą pożądaną porozumienie się z komitetami i uzgodnienie akcji.

Kurator Okręgu Szkolnego
w/z *Dr. Z. Fedorowicz*
Naczelnik Wydziału.

123.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 maja 1927 r. L. O. Prez. 3213/27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych, wizytatora Liceum Krzemienieckiego oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego)

w sprawie obchodów szkolnych z powodu sprowadzenia zwłok Słowackiego.

W związku ze sprowadzeniem do Polski zwłok Juljusza Słowackiego polecam w okresie od 25 maja do 25 czerwca r. b. (najpóźniej) urządzić we wszystkich szkołach, podległych Kuratorium, uroczyste obchody (o ile możliwe nawet dwukrotnie) ku czci poety. Programy tych uroczystości winny być układane z całym pietyzmem celem wzbudzenia w młodzieży trwałych uczuć uwielbienia dla wieszczą narodowego.

Stosowne zarządzenia bezzwłocznie wydadzą Panowie Kuratorowie.

Minister (—) *D_r. Dobrucki*

124.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 28 kwietnia 1927 r. L. O. Prez. 1419/27.

Do P. P. Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie uczestnictwa młodzieży szkolnej w związku „Polska Y.M.C.A.”

Z powodu konkretnych wypadków, przedstawionych mi przez Związek Młodzieży chrześcijańskiej „Polska Y.M.C.A.”, uważam bezwarunkowo za niewskazane utrudnianie lub wprost zakazywanie młodzieży szkolnej uczęszczania do ognisk tej instytucji, korzystania z urzędzeń, sal gimnastycznych, brania udziału w ćwiczeniach fizycznych, grach i zabawach ruchowych, dla młodzieży tam organizowanych, korzystania z kursów językowych, wykładów i t. p. Czynię tylko tego rodzaju zastrzeżenie, że młodzież szkolna może może należeć do Polskiej „YMCA” wyłącznie *w charakterze uczestników*, a nie członków, oraz, że młodzież przed uzyskaniem uczestnictwa w danym ognisku związku „YMCA” winna zgłosić swój zamiar w dyrekcji szkoły, która specjalnych trudności w tym względzie czynić młodzieży nie powinna. Bliższe zainteresowanie się zajęciami młodzieży w polskiej Ymce, dokładniejsze wniknięcie w ducha i pracę YMCI ze strony dyrekcji szkół i nauczycielstwa, uważam za bardzo wskazane i pożądane. Tylko bowiem w ten sposób można wyrobić sobie sąd jasny i obiektywny o działalności instytucji.

Zechcą Panowie Kuratorzy zawiadomić o tem Dyrekcji szkół.

Minister

(—) *Dr. Dobrucki.*

125.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 13 maja 1927 r. Nr OH. fiz. 202/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Województwa Śląskiego
(Wydz. Oświec.) i Liceum Krzemienieckiego**w sprawie Polskiego Czerwonego Krzyża Młodzieży.**

Na skutek prośby Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża przypominam o okólniku Ministerstwa w tej sprawie z dn. 14 października 1921 r. (Dz. Urz. r. 1921 Nr. 24/67 poz. 255) i podkreślam, że kierownicy szkół i wychowawcy znajdują w tej organizacji, t. j. w kołach „Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża” poważny czynnik wychowawczy. Młodzież bowiem, pracując w tych kołach, wyrabia w sobie poczucie obowiązków zwłaszcza w dziedzinie humanitarnej, uczy się stosować zasady higieny osobistej i społecznej oraz nawiązuje stosunki z młodzieżą krajową i zagraniczną.

Przypominam, że pismo, „Młodzież Polskiego Czerwonego Krzyża”, będąc organem kół młodzieży P. C. K. w Polsce, zostało polecane przez Ministerstwo do bibliotek szkolnych, a wobec niskiej ceny prenumeraty może się znaleźć w każdej bibliotece szkolnej.

Zechcą dyrekcje i kierownictwa szkół oraz ogół nauczycielstwa zainteresować się powyższą sprawą i udzielać czynnego poparcia organizacji „Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża” w ramach wymagań pedagogicznych szkoły.

Minister
(—) *Dr. Dobrucki.*

126.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 10 maja 1927 r. L. 0-9148/27.

Do Dyrekcji szkół i zakładów, podległych Kuratorjum O. S. Wileńskiego

w sprawie propagandy Ligi Obrony Powietrznej Państwa wśród młodzieży szkolnej.

Ze względu na ogromną doniosłość działalności Ligi Obrony Powietrznej Państwa, należy dążyć do szerzenia znajomości jej zadań wśród najszerszych warstw młodzieży szkolnej. Wobec tego — zgodnie z poleceniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wyrażonem w okólniku L.O.Prez. 1891/27—wzywam Dyrekcje szkół do współdziałania i dopomagania Komitetom Wojewódzkim i Powiatowym L.O.P.P. w urządzaniu w szkołach odczytów i pogadanek ilustrowanych przezroczami o lotnictwie i jego wielkiem znaczeniu dla Państwa Polskiego, oraz do ułatwiania młodzieży tworzenia kół szkolnych Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

127.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 maja 1927 r. L. O. Prez. 3106/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego) oraz Liceum Krzemienieckiego

W sprawie Dnia Spółdzielczości.

W ślad za okólnikiem z dnia 16 kwietnia r. b. L. 1927/27, Ministerstwo zwraca uwagę na Nr. 40 czasopisma „Piomyk” i na Nr. 25 „Iskier”,

gdzie znajdują się materiały naukowe i beletrystyczne do pogadanek, zarządzonych przez Ministerstwo na Dzień Spółdzielczości w szkołach (11 czerwca r. b.).

Komitet roześle „Płomyk” do szkół powszechnych i do niższych klas szkół średnich, „Iskry” zaś do szkół średnich i zawodowych.

Za Ministra
(—) *Mieczysław Szerer*
Dyrektor Departamentu.

128.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

dn. 31 maja 1927 r. L. O. Prez. 3397/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych Wileńskiego i Białostockiego.

W sprawie teatru Szkolnego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Celem krzewienia oświaty wśród młodzieży szkolnej na kresach wschodnich oraz propagowania kultury polskiej zorganizował się w Warszawie objazdowy „Teatr Szkolny im. Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznając tę akcję za pożądaną i celową zwraca uwagę Kuratorów na działalność teatru i zaleca nieść pomoc w organizowaniu przedstawień dla młodzieży.

W szczególności bezzwłocznie po otrzymaniu okólnika zawiadomią kuratorja dyrekcje podległych sobie szkół średnich, zawodowych, powszechnych oraz seminarjów nauczycielskich o rychłym przyjeździe wymienionego teatru, który wkrótce rozpocznie swój objazd po kresowych miastach. Dyrekcje szkół, zachęciwszy młodzież, zorganizują zbiorowe wzięcie udziału w przedstawieniu teatru. Pierwszą graną sztuką będą „Damy i huzary” Al. Fredry. Wstęp wynosi 50 gr. od osoby, przyczem dla uczniów niezamożnych zarezerwowany jest pewien procent miejsc bezpłatnych. Przedstawienia będą przeważnie popołudniowe.

Dla zorientowania się ile przedstawień dla młodzieży może się w danej miejscowości odbyć, dyrekcje szkół, po otrzymaniu od kierownictwa teatru zawiadomienia o terminie pierwszego przedstawienia, sporządzą bezzwłocznie wykazy ilościowe młodzieży szkolnej, która się zdecydowała przyjść na przedstawienie i wykazy te przekażą kierownictwu Teatru.

Minister (—) *Dr. Dobrucki.*

Do Dyrekcji wszystkich szkół i zakładów, oraz Inspektoratów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim

do wiadomości i zastosowania się.

Kurator O. Sz. (—) *Dr. A. Ryniewicz.*

4.VI.27 r.

129.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z dnia 10 maja 1927 roku Nr. O. Prez. 2802/27.

Do wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio
Ministerstwu W. R. i O. P.w sprawie interpretacji art. 21 ust. em. z 11.12.1923 r. i §-u 21 rozp. Rady
Min. z 16.7.1924 r. w sprawie kosztów przesiedlenia.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 1 kwietnia 1927 roku L.: 12988/DE/Em./26. wydanym w porozumieniu z Prezydym Rady Ministrów podało następującą wykładnię przepisu artykułu 21 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z 1924 r. poz. 46) w związku z §-em 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 703) o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych.

W razie przesiedlenia emeryta państwowego zwraca mu się:

a) koszty przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem, udowodnione oryginalnymi listami przewozowymi.

b) udowodnione koszty przewozu urządzenia do i od dworca kolejowego, ewentualnie koszty wozu meblowego, opakowania i t. p.

Do pozycji tej należy również doliczyć bilety kolejowe emeryta i jego rodziny, bez djet.

Koszty pod b) nie mogą jednak przekraczać odnośnie do samotnych 75% uposażenia jednomiesięcznego, odnośnie do osób utrzymujących jednego lub 2 członków rodziny, 75% dwumiesięcznego uposażenia, odnośnie do osób utrzymujących więcej niż dwu członków rodziny, 75% trzymiesięcznego uposażenia. Kwotę kosztów pod a) należy przyznać niezależnie od wysokości kosztów przyznanych w granicach wymienionych pod b). Przez członków rodziny rozumie się osoby, na które w myśl ustaw o uposażeniu przysługuje funkcjonarjuszowi w służbie czynnej prawo do dodatku ekonomicznego.

Za Ministra
(—) *Miecz. Szerer*
Dyrektor Departamentu.

130.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 9.V. 1927 r. I., O R.-8356/27.

Do wszystkich władz i urzędów podległych K.O.S.W.

w sprawie zawiadomień o wszelkich wpłatach na wznowienie kredytu.

Okólnikiem z dnia I.IV. r. b. L. OR.-15707-ex-1926 Ministerstwo zażądało podział kredytów w paragrafach na poszczególne pozycje również

i w księgach głównych, a zatem i w miesięcznych sprawozdaniach. W związku z powyższem zachodzą trudności co do księgowania zwrotów na wznowienie kredytu, dokonywanych przez urzędy, gdyż księgi Kas Skarbowych podziału paragrafów na poszczególne pozycje nie wprowadzają i w zawiadomieniach o zwrotach podziału na pozycje nie podają.

Wobec powyższego, w myśl ustępu ostatniego podanego na wstępie okólnika Ministerstwa, Kuratorjum poleca każdorazowo powiadamiać Kuratorjum o wszelkich zwrotach, dokonywanych przez poszczególne urzędy, z dokładnym podziałem wpłacanych na wznowienie kredytu kwot na poszczególne paragrafy i pozycje.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *S. Kulesiński*.
p. o. Naczelnika Wydziału.

131.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 20 maja 1927 r. Nr. O. R. 6840/27.

**Do wszystkich Kuratorów Okręgów Szkolnych
w sprawie wpłat na rachunek władz centralnych.**

W celu usunięcia skomplikowanych i kosztownych czynności, związanych z zarachowaniem wpłat dokonywanych w Kasach Skarbowych na rachunek Centralnej Kasy Państwowej, Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 30.IV.1927 r. L.D.K. 3886/C.K.S. zarządziło, ażeby wszelkie wpłaty na rachunek Ministerstwa W. R. i O. P. były skutecznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności.

Wobec powyższego Ministerstwo prosi o niezwłoczne wydanie zarządzenia Dyrekcjom Państwowych Gimnazjów (z wyłączeniem m. st. Warszawy), ażeby ustanowione rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. II/4924/26 z dnia 28.IV.1926 roku wpłaty, przypadające na rachunek funduszu specjalnego Ministerstwa W. R. i O. P. „*Taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów*”, były wpłacane *wyłącznie* do Urzędów Pocztowych, względnie do Oddziałów Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe Centralnej Kasy Państwowej Nr. 30110 w P. K. O.

Dokonywania wpłat przez Dyrekcje Państwowych Gimnazjów (poza Warszawą) do Kas Skarbowych na rachunek Centralnej Kasy Państwowej należy *bezwzględnie* zaniechać.

Na odwrocie dowodu wpłaty blankietu nadawczego należy pisać: Fundusz specjalny „*Taksy za zużycia pomocy naukowych i materiałów*” do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Dyrekcje Gimnazjów Państwowych w Warszawie powyższe wpłaty skuteczniają bezpośrednio do Centralnej Kasy Państwowej.

Za Ministra (—) *Walter*
Naczelnik Wydziału
Budżetowo-Rachunkowego.

132.

O K Ó L N I K
Ministerstwa Skarbu

z dnia 29 kwietnia 1927 r. L. DK. 590/W. A. K.

Do Izby Skarbowej w Poznaniu

w sprawie niewypłaconych sum z asygnacyj zbiorowych — na sprawozdanie z dn. 16 lutego 1927 r. L. III/4078/27 N. W.

Postanowienia § 43 przep. rach.-kasowych określają, że niewypłacone kwoty z asygnacyj zbiorowych powinny być zwrócone do kasy skarbowej najpóźniej w ciągu 15 dni od daty zrealizowania asygnacji, a nie po upływie 15 dni od tej daty. Z tego wynika, że w tych wypadkach w których jest pewność, że odnośne kwoty nie zostaną wypłacone do rąk osób uprawnionych, kwoty te powinny być *bezzwłocznie zwrócone* na wznowienie kredytu.

Przetrzymywanie takich kwot u płatników, nawet w granicach wyżej oznaczonego terminu, o ile nie jest usprawiedliwione ważnymi względami (np. niemożnością wpłacenia do kasy skarbowej wskutek znacznej odległości miejsca zamieszkania płatnika od siedziby kasy skarbowej), nie może być usprawiedliwione żadnymi postanowieniami przepisów rachunkowo-kasowych, *przeto wszelkie konsekwencje, wynikłe z przetrzymania pieniędzy, powinna ponieść osoba, która przetrzymanie spowodowała.*

W tym kierunku przepisy są wyraźne i jako takie żadnych uzupełnień nie wymagają, wydane zaś przez Izbę Skarbową zarządzenia potwierdza Ministerstwo Skarbu jako zgodne z przepisami i celowe.

(—) *Czauderna*
Dyrektor Departamentu.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dn. 17 maja 1927 r. Nr. O. R. 6669/27.

Do wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

Sprawa niewypłaconych sum z asygnacyj zbiorowych.

Powyzszy odpis pisma Min. Skarbu — Ministerstwo Wyznań Relig. i Oświec. Publicznego podaje do wiadomości oraz ścisłego przestrzegania.

Za Ministra
(—) *M. Szerer*
Dyrektor Departamentu.

133.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn, 30.V.1927 r. L. OR - 12172/27.

Do Dyrekcyj wszystkich państwowych gimnazjów oraz szkół
zawodowych, podległych K. O. S. W.

w sprawie opłat szkolnych z r. 1926/7 ściągniętych w kwietniu i maju r. b.

Wobec tego, że niektórzy specjaliści poborcy mają pewne wątpliwości, jak postępować z opłatami szkolnymi z okresu budżetowego 1926/27, ściągniętymi w kwietniu i maju, t. j. w następnym okresie budżetowym, Kuratorjum wyjaśnia, że przy wpłacaniu do Kas Skarbowych sum, pobieranych od uczniów tytułem opłat szkolnych, na deklaracjach płatniczych należy wyszczególnić, czy wpłacona kwota wpłynęła na pokrycie zaległości z ubiegłego okresu, czy na rachunek należności bieżących.

Miesięczne sprawozdania kasowe należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach:

1) z sum zaległych i 2) z sum bieżących.

Do sprawozdania z zaległości należy umieszczać wszystkie sumy, wpłacone do Kasy Skarbowej na pokrycie należności zaległych, t. j. ustalonych do pobrania na II półrocze roku szk. 1926/27 w okresie ubiegłym.

W sprawozdaniu bieżącym—sumy wpłacone na pokrycie należności, ustalonych na to samo półrocze w okresie bieżącym, poczynając od 1 kwietnia r. b.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *S. Kulesiński*

p. o. Naczelnika Wydziału

134.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 maja 1927 roku L. II/6149/27

w sprawie zwolnień od cła pomocy naukowych.

Według otrzymanego z Ministerstwa Skarbu uwiadomienia różne firmy prywatne zwracają się do Departamentu cel w Ministerstwie Skarbu z prośbą o zwolnienie od cła przesyłek, zawierających pomoce naukowe sprowadzone rzekomo dla szkół.

Zapytana w jednym wypadku o zawartość przesyłki dykcja szkoły, wymieniona w podaniu firmy, nie przesała Ministerstwu Skarbu żadnej odpowiedzi, natomiast interesowa firma wykupiwszy przesyłkę, cofnęła prośbę o zwolnienie od cła, sprowadzonych przedmiotów.

Ponieważ mogą zachodzić w podobnych wypadkach nadużycia na szkodę Skarbu Państwa, przeto zechcą Kuratorja wydać zarządzenia, *aby*

dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, sprowadzające z zagranicy pomoce naukowe za pośrednictwem firm prywatnych, zwracały się same bezpośrednio do Ministerstwa Skarbu z prośbą o zwolnienie od cła sprowadzanych pomocy naukowych.

Do podań winny dyrekcje szkół dołączać listy przewozowe, określające numer i rodzaj przesyłki, oraz jej zawartość.

Za Ministra: (—) *Dr Z. Zagórowski*
p. o. Dyrektora Departamentu.

Do Dyrekcyj wszystkich szkół i zakładów w Okręgu Szkolnym Wileńskim

do wiadomości i przestrzegania.

Za kuratora O. S. W.
(—) *S. Kulesiński*
p. o. Nacz. Wydz.

135.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 9.V 1927 r. L. O.R.-7968-27.

Do Dyrekcyj państwowych gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych w Okręgu.

w sprawie norm opału dla pieców kuchennych.

Stosownie do wyjaśnienia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29 marca r. b. OR-3849/27 Kuratorjum podaje do wiadomości i ścisłego przestrzegania, że *normą opałową dla pieca kuchennego jest norma dla pieca zwykłego, zwiększona o dwadzieścia pięć procent.*

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
S. Kulesiński
p. o. Naczelnika Wydziału

136.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 sierpnia 1926 r.

o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 9 4), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. № 134 poz. 1107), oraz art. 43 ustawy z dnia

11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 № 6 poz. 46) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r., z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych kolei żelaznych tak mianowanym na stałe, jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny, względnie w stan rozporządzalności;

2) sędziom i prokuratorom;

3) praktykantom w służbie administracyjnej, oraz aplikantom sądowym;

4) członkom rodzin osób, wymienionych pod 1) do 3).

Przez członków rodziny rozumie się osoby, wyszczególnione w art. 4 ustawy z dnia 9 października 1923 r., na które przysługuje prawo pobierania dodatku ekonomicznego. Wyłączeni są ci członkowie rodziny, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 272);

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku po dniu 1 października 1923 r. z powodu niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa pełnego uposażenia emerytalnego. Wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. R. Nr. 44 poz. 272).

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

1) poradę lekarską wraz z zapisywaniem recept,

2) pomoc lekarską, do której należą najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, nosa, uszu, oczu, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno-akuszerskie, zabiegi w zakresie chorób skórnych i wenerycznych, oraz pomoc położnicza,

3) dostarczenie niezbędnych lekarstw,

4) leczenie w szpitalach,

5) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 pod 1)—3) i 5) kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze (położne), umówieni w tym celu przez władzę, względnie lekarze urzędowi.

§ 4. Pomoc lekarska udzielana będzie na podstawie „karty porady”, wydawanej przez władzę służbową funkcjonarjusza za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy. W wypadkach nagłych pomoc może być udzielana bez przedstawienia karty porady, która jednak musi być dostarczona lekarzowi najpóźniej dnia następnego.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić legitymację urzędniczą (służbową), względnie dowód osobisty.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonem, w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielana zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezzwłocznie.

W wypadkach nagłych (np. krwotoki, złamania, otrucia i t. p.) o ile przybycie lekarza umówionego, względnie urzędowego, jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa według taryfy, przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez lekarza urzędowego.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze umówieni, względnie urzędowi, kierować chorych do lekarza-specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego (umówionego) może kierować tylko lekarz urzędowy.

§ 6. Z zakresu przyrodolecznictwa (fizykoterapii) przysługują osobom, wyszczególnionym w § 1 niniejszego rozporządzenia, jedynie naświetlania lampą kwarcową, które mogą być stosowane tylko na podstawie polecenia lekarza urzędowego. Naświetlania lampą kwarcową nie mogą odbywać się w okresie czasu od dnia 15 maja do dnia 15 września każdego roku, z wyjątkiem przypadków gruźlicy chirurgicznej. Ponadto mogą się odbywać przez cały rok naświetlania lampą kwarcową w ambulatoriach organizacji pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych. Prześwietlania promieniami Roentgena mogą być stosowane jedynie w celach dajagnostycznych dla dokonania zabiegów chirurgicznych.

Za naświetlania lampą kwarcową i prześwietlania promieniami Roentgena Skarb Państwa opłaca 75% taksy, ustanowionej dla tychże zabiegów w szpitalach państwowych i samorządowych, 25% tej taksy płaci funkcjonariusz państwowy.

§ 7. Leczenie szpitalne może mieć miejsce jedynie w szpitalu państwowym, samorządowym, względnie w innym zakładzie (sanatorjum), uznanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Funkcjonariuszom państwowym do X grupy uposażenia włącznie, sędziom i prokuratorom, kandydatom na stanowiska sędziowskie, oraz członkom rodzin tych osób przysługuje leczenie w szpitalu według klasy II, wszystkim innym funkcjonariuszom państwowym oraz członkom ich rodzin — według klasy III.

Praktykanci w służbie administracyjnej mają prawo do leczenia według tej klasy, która, w myśl powyższego postanowienia, przywiązana jest do grupy, według której pobierają uposażenie. Emerytowani funkcjonariusze państwowi otrzymują leczenie w szpitalu według tej klasy, która przysługiwała im w chwili przeniesienia w stan spoczynku.

Za leczenie szpitalne Skarb Państwa opłaca tylko 75% taksy, ustalonej dla szpitali państwowych i samorządowych. Za leczenie w zakładach (sanatorjach), uznanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Skarb Państwa opłaca 75% taksy, ustanowionej dla szpitali państwowych i samorządowych w siedzibie urzędu wojewódzkiego, w którego okręgu leczenie się odbyło. 25% tej taksy pokrywa funkcjonariusz państwowy. Poza opłatą 75% wyszczególnionej powyżej taksy szpitalnej żadne koszty za specjalne zabiegi lekarskie lub utrzymanie nie mogą być zwracane.

W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przyznać zwrot kosztów leczenia, przeprowadzonego w domu lub prywatnym zakładzie leczniczym w wysokości, równej kosztom, ponoszonym przez Skarb Państwa przy umieszczeniu chorego w szpitalu państwowym lub samorządowym.

§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu następuje na zlecenie lekarza umówionego, względnie urzędowego:

1) w wypadku choroby zakaźnej,
2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli utrzymanie i leczenie w szpitalu;

3) o ile chory nie posiada w domu należytej opieki;

4) w wypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

§ 9. Leczenie w szpitalach, wyszczególnionych w ust. 1 § 7, może trwać odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1)—3) i 5) najdłużej pół roku, odnośnie do członków rodzin najdłużej trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.

§ 10. Pomoc położnicza udzielania bywa w mieszkaniu położnicy, względnie w państwowym lub samorządowym szpitalu lub zakładzie położniczym.

W braku miejsca w szpitalu lub zakładzie, albo groźnego stanu położnicy, uniemożliwiającego przewiezienie jej tam bez szkody dla zdrowia, pomoc położnicza może być udzielona w zakładzie prywatnym. Koszty porodu w zakładzie prywatnym będą zwracane w wysokości 75% taksy szpitalnej tej klasy, która danej osobie przysługuje w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia. Za podstawę obliczenia przyjmuje się taksę szpitala państwowego lub samorządowego, obowiązującą w siedzibie urzędu wojewódzkiego, w którego okręgu pomoc położnicza została udzielona. Koszty porodu w mieszkaniu położnicy zwraca się w wysokości 75% taksy szpitalnej, wyszczególnionej w poprzednim ustępie, za przeciąg 10 dni.

§ 11. Zezwolenia na korzystanie z kąpeli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane na podstawie zaświadczenia lekarza urzędowego, stwierdzającego konieczność kąpeli, względnie zabiegów oraz ich liczbę.

§ 12. Za lekarstwa, przepisane przez lekarza umówionego lub urzędowego (§ 2 pkt. c) Skarb Państwa opłaca 50%, resztę płaci funkcjonariusz, zaś za specyfiki zagraniczne Skarb Państwa pokrywa jedynie 25% należności, resztę funkcjonariusz.

Koszty materiałów i środków opatrunkowych, zużytych przez lekarzy w przychodniach i gabinetach lekarskich, ponosi Skarb Państwa.

§ 13. Poza świadczeniami, wymienionymi w poprzednich paragrafach, funkcjonariusze państwowi korzystać mogą, za zwrotem kosztów, z zakładów i urzędzeń, które ewentualnie zostaną zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na zasadach samowystarczalności, względnie korzystać z taryf ulgowych w zakładach leczniczych specjalnych, subwencionowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, z którymi zawarte zostaną specjalne umowy.

§ 14. Koszty przejazdu lekarza do obłożnie chorego, oraz koszt przewiezienia obłożnie chorego do lekarza lub szpitala pokrywa Skarb Państwa.

Za przewiezienie chorego pozamiejscowego do lekarza koszty podróży będą opłacone, względnie zwracane, w wysokości ustalonych taks. O ile podróż odbywa się koleją, będą zwrócone koszty podróży chorego stosownie do klasy, przysługującej mu na mocy jego karty legitymacyjnej. Koszty podróży lekarza zwracane będą stosownie do umowy.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do emerytów.

§ 15. Opłaty, przewidziane w § 4, 6, 7 i 12, oraz ograniczenie czasu leczenia w szpitalu, przewidziane w § 9 niniejszego rozporządzenia, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego w czasie i wskutek pełnienia służby.

§ 16. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonariusz obowiązany będzie zapłacić honorarium lekarza w wysokości, przyjętej zasadniczo dla lekarzy miejscowych, jako też inne koszty, z wizytą lekarską związane.

§ 17. Zorganizowanie pomocy lekarskiej według zasad, ustalonych niniejszym rozporządzeniem, przeprowadzi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, biorąc pod uwagę potrzeby i warunki pracy w poszczególnych działach służby państwowej.

Odnośne zarządzenia organizacyjne wydane będą w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

§ 18. Pomoc lekarska, unormowana niniejszym rozporządzeniem, przysługuje osobom, wymienionym w § 1 niniejszego rozporządzenia również w wypadku, gdy pełnią służbę, względnie mieszkają na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1924 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 725).

Prezes Rady Ministrów: (—) *K. Bartel*.

Minister Spraw Wewnętrznych (—) *Młodzianowski*

Minister Sprawiedliwości (—) *W. Makowski*

Minister Skarbu (—) *C. Klarner*.

Do

Dyrekcji wszystkich szkół państwowych i Inspektoratów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim.

Podając do wiadomości powyższe rozporządzenie Rady Ministrów, Kuratorjum przypomina, że za korzystanie z pomocy lekarskiej z pominięciem lekarza urzędowego, jakoteż w sposób nieobjęty powyższem rozporządzeniem, koszty zwracane nie będą.

Kurator O. S. W.
(—) *Dr. A. Ryniewicz*

137.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 14 maja 1927 r. Nr. O. Prez. 3000/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie zamawiania świadectw szkolnych w Drukarni Państwowej.

Jak wynika z doniesień Drukarni Państwowej w Warszawie, dyrekcje szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, przesyłając zamówienia

na świadectwa szkolne, nie trzymają się ściśle zarządzeń okólnika z dnia 30 marca r. b. Nr. O. Prez. 716/27. Zamówienia bowiem, wpływające do Drukarni Państwowej, są niedbale redagowane, w szczególności *nie są zaznaczone „signa”*, według których świadectwa należy zamiawiać, nie są podawane dokładnie nazwy szkół, a nawet czasem ilość zamawianych świadectw. Tego rodzaju postępowanie jest niedopuszczalne, gdyż utrudnia pracę Drukarni Państwowej. Okólnik Ministerstwa najdokładniej podaje szczegóły, których należało się trzymać przy zamawianiu świadectw.

Zechcą Kuratorja ponownie zwrócić uwagę wszystkim dyrekcjom szkół, aby jaknajdokładniej i najjaśniej formułowały zamówienia, opierając się na okólniku Ministerstwa. Tylko bowiem w ten sposób uniknie się masowej korespondencji zupełnie zbędnej i niecelowej, jaką Drukarnia państwowa zmuszona jest prowadzić z dyrekcjami szkół.

Równocześnie Ministerstwo *poleca zawiadomić Dyrekcje szkół, aby przesyłając zamówienia na świadectwa, przekazywały tylko kwoty należne za nie bez doliczenia porta;* Drukarnia bowiem będzie przysyłała świadectwa „za zaliczeniem”. W ten sposób uniknie się niepotrzebnej i kosztownej korespondencji, gdy kwota przeznaczona na porto okazuje się za niska lub za wysoka.

Wreszcie w związku z punktem 3 cytowanego okólnika Ministerstwo wyjaśnia, że zakaz używania blankietów, zaopatrzonych w godło państwowe, a przeznaczonych dla szkół państwowych, dotyczy *tylko tych szkół prywatnych, które nie posiadają praw szkoły państwowej.* Natomiast szkoły prywatne, posiadające prawa, mogą używać blankietów, zaopatrzonych w godło państwowe, mogą je więc zamawiać w Drukarni Państwowej. Świadectwa zaś dojrzałości dla tych szkół muszą być zamawiane *jedynie w Drukarni Państwowej.*

Ponadto wszystkie inne druki, używane w szkołach państwowych i prywatnych w bieżącym roku szkolnym, mogą być zamawiane *jak dotychczas, w dowolnie wybranych drukarniach czy księgarniach* (np. protokół egzaminów dojrzałości posiada na *składzie księżnica Atlas*, do której można kierować zamówienia).

Za Ministra
(-) w. z. W. Żłobicki
Podsekretarz Stanu.

138.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 20 maja 1927 r. L. III. A. 4360/27.

Do Dyrekcji Państwowych Szkół Zawodowych administrowanych bezpośrednio przez M-stwo W. R. i O. P.

w sprawie druku świadectw szkolnych.

Opierając się na uchwale Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1923 r. (okólnik Prez. R. Min. z dnia 28 lipca 1923 r. Nr. 13017/131) przypom-

nianej okólnikiem Prez. Rady Min. z dnia 19 maja 1925 r. Nr. 7866/67, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamówiło w Drukarni Państwowej w Warszawie w bieżącym roku szkolnym 1926/27 blankiety *świadectw szkolnych dla szkół państwowych wszelkiego typu*.

Dla szkół zawodowych drukowane będą jednak przedewszystkiem świadectwa końcowe (ukończenie szkoły) zarówno ostateczne jak i tymczasowe, dla których ogólny wzór ustalony został w ubiegłym roku w okólniku Nr. III. A. 40/26.

Kolor tła został ustalony: 1) w szkołach zawodowych niższych dla wszystkich świadectw—blado-niebieski; 2) w szkołach zawodowych średnich:

- a) dla świadectw ukończenia szkoły, zarówno ostatecznych, jak i tymczasowych blado-niebieski (jak w roku ubiegłym),
- b) dla wszystkich innych świadectw—blado różowy.

Poddruk na wszystkich świadectwach (godło Państwa Polskiego) będzie ten sam, jaki ustalony został w ubiegłym roku szkolnym.

Format świadectw został ustalony następujący: a) dla świadectw ukończenia szkoły, zarówno tymczasowych, jak i ostatecznych — cztery strony; b) dla wszystkich innych świadectw—dwie strony.

Cena świadectw końcowych (ostatecznych i tymczasowych) dla szkół zawodowych za 1 egzemplarz *bez kosztów przesyłki* wyniesie około 2 zł.

Signa dla poszczególnych wzorów, są następujące:

- dla świadectw końcowych o czterech stronach — Nr. 32569 Z IV a
- dla wszelkich innych świadectw o dwóch stronach — Nr. 32570 Z IV b.

Wszelkie świadectwa szkolne w przyszłości Dyrekcje szkół będą zamawiały *bezpośrednio w Drukarni Państwowej w Warszawie*, w której będzie jedyny dla całego Państwa skład tych blankietów. Wyjątkowo jeszcze w roku bieżącym świadectwa te zamówi Ministerstwo.

W tym celu Dyrekcje szkół nadesłają Ministerstwu do zaaprobowania projekt tekstu świadectw, podając jednocześnie liczbę potrzebnych w roku bieżącym egzemplarzy. Nie dotyczy to jedynie tych szkół, które już otrzymały świadectwa nowego wzoru *w roku bieżącym*.

Ministerstwo zwraca uwagę Dyrekcjom szkół, że zamawiać świadectwa można będzie tylko *na podstawie tekstów, uprzednio zaaprobowanych przez Ministerstwo*.

Dyrekcje szkół, równocześnie z wystawieniem uczniom świadectw ukończenia, sporządzą ich odpisy do użytku szkoły, w tym celu będą przesłane blankiety świadectw, odbite na zwykłym papierze.

Ministerstwo poleca Dyrekcjom szkół prowadzić (pod osobistą odpowiedzialnością) ścisły wykaz zamówionych blankietów, otrzymanych, wydanych uczniom i zepsutych. Blankiety zepsute zniszczy Dyrektor Szkoły w obecności jednego z członków grona nauczycielskiego, co obaj stwierdzą swemi podpisami w wykazie.

Blankiety nieużyte przechowa Dyrektor szkoły pod zamknięciem i będzie baczył, aby nie były naruszone.

Ministerstwo powiadamia wreszcie Dyrekcje szkół, że nowy typ blankietów świadectw końcowych wchodzi w życie i obowiązuje już w bieżącym roku szkolnym, wobec czego od obecnego roku szkolnego nie wolno Dyrekcjom szkół, pod groźbą unieważnienia świadectw, używać innych świadectw, jak tylko tych, *których tekst ustaliło Ministerstwo, a które wykonane zostały przez Drukarnię Państwową*.

Szkoły, które ze względów technicznych nie będą mogły otrzymać na czas właściwych świadectw końcowych, wydadzą uczniom tymczasowe zaświadczenia o ukończeniu, które w swoim czasie zostaną wymienione na odpowiednie świadectwa.

Za Ministra
(—) *M. Jarniński.*
Dyrektor Departamentu.

139.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12 maja 1927 r. (L. 5859/27).

Do Zarządu Książnicy Atlas w Warszawie, Nowy Świat 59.
w sprawie blankietów świadectw dla gimnazjów prywatnych.

Na pismo z dnia 11 maja r. b. L. 381/CO — Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia, że wydało rozporządzenie, zabraniające wszystkim prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym używania blankietów świadectw, drukowanych obecnie w Drukarni Państwowej w Warszawie dla gimnazjów państwowych.

Ministerstwo nie sprzeciwia się natomiast, by księgarnie Firmy sprzedawały aż do zupełnego wyczerpania zapasów wydrukowane nakładem tamtejszej Firmy blankiety świadectw, używanych dotychczas przez prywatne szkoły średnie, posiadające prawa gimnazjów państwowych.

Za Ministra
(—) *Dr. Z. Zagórowski*
p. o. Dyrektora Departamentu.

140.

OKÓLNİK

Do Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz p. p. Inspektorów podległych Kuratorjum O. S. W.

L. dz. 13394-27. 1-VI-27.

W spr. ogłoszeń o zagubionych legitymacjach.

Wobec nieustannie powtarzających się wypadków umieszczania przez nauczycielstwo ogłoszeń o zagubieniu legitymacyj w niewłaściwych pismach codziennych lub w Dz. Urz. K O S. W., Kuratorjum przypomina, że w myśl rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-VI-24 r. (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 11, poz 104), ogłoszenia te mogą być umieszczane tylko w Monitorze Polskim i w Dz. Urz. Województwa Wileńskiego.

Jednocześnie zaznacza się, że przysyłanie opłaty za książeczki legitymacyjne gotówką wprost do Kuratorjum jest niedopuszczalne i sprzeczne z okólnikiem Kuratorjum z dnia 4 kwietnia 1927 r. L. O-7489

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Kulesiński*
p. o. Naczelnika Wydziału

141.

Ogłoszenia urzędowe.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady:

- 1) kierownika 3-klas. publ. szkoły powszechnej w Turgielach, gm turgielskiej, pow. wil.-trockiego, od 1.IX. 1927 r.
- 2) nauczyciela 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w Kruszyńcu, gm. porpliskiej, pow. dziśnieńskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 3) nauczyciela 7-klas. publ. szk. powsz. w Hoduciszkach, gm. hoduciskiej, pow. święciańskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 4) nauczyciela 4-klas. publ. szk. powszech. w Łyntupach, gm. łyntupskiej, pow. święciańskiego od 1 września 1927 r.
- 5) nauczyciela 2-klas. publ. szk. powsz. w Traczunach, gm. święciańskiej, pow. święciańskiego od dn. 1 września 1927 roku.

Kandydaci z pełnymi kwalifikacjami, którzy obecnie w zawodzie nauczycielskim nie pracują, powinni wnosić należycie udokumentowane podania bezpośrednio do Kuratorjum, załączając oryginał świadectwa dojrzałości, świadectwa Lekarza Urzędowego o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, dowód obywatelstwa polskiego, dowód, stwierdzający stosunek do służby wojskowej (mężczyźni), wyciągi metryczne i własnoręcznie napisany życiorys.

Pożądanem jest zaznaczenie w podaniu, że w razie nieotrzymania posady w ściśle określonej szkole, kandydat reflektuje również na inne wolne stanowiska.

Nauczyciele czynni powinni składać podania w drodze służbowej, załączając własnoręcznie napisany życiorys.

Podania należy składać do dnia 15 lipca 1927 r.

Prawa publiczności dla szkół średnich prywatnych Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Pan Minister W. R. i O. P. pismem z dn. 7. IV. 1927 r. L II — 3789/27 nadal:

I. pełne prawa gimnazjów państwowych, przewidziane w § 1 lit. a rozporządzenia z dnia 7 listopada 1924 r. L. 12600/II (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 20/142 z 1924 r. poz. 206),

a) aż do odwołania:

w Wilnie

- 1) gimnazjum męskiemu O. O. Jezuitów,
- 2) gimnazjum żeńskiemu Zgromadzenia S. S. Najświętszej Rodziny z Nazaretu,

b) na przeciąg roku szkolnego 1927/28

w Wilnie

- 3) gimnazjum koedukacyjnemu z polskim językiem nauczania Chaima Epsztejna.

II. niepełne prawa gimnazjów państwowych, przewidziane w § 1. it. b przytoczonego rozporządzenia

na przeciąg roku szkolnego 1927/28

w Mołodecznie

- 1) polskiemu gimnazjum koedukacyjnemu im. Tomasza Zana Towarzystwa Polskiej Szkoły Realnej,

w Wilnie

- 2) gimnazjum archidiecezjalnemu męskiemu Kurji Metropolitalnej Wileńskiej rzymsko-katolickiej,
- 3) liceum żeńskiemu im. Filomatów Stanisławy Pietraszkiewiczówny
- 4) gimnazjum koedukacyjnemu Ferdynanda Welera,
- 5) gimnazjum koedukacyjnemu Towarzystwa Rozpowszechniania Oświaty,
- 6) gimnazjum koedukacyjnemu Żydowskiego Towarzystwa Pedagogów,
- 7) liceum żeńskiemu im. św. Scholastyki P. P. Benedyktynek w Wilnie.

III. niepełne prawa gimnazjów państwowych, przewidziane w § 1 lit. b — z zastrzeżeniem, przewidzianem w § 4 przytoczonego rozporządzenia

na przeciąg roku szkolnego 1927/28

w Druł

- 1) polskiemu gimnazjum koedukacyjnemu im. Króla Stefana Bato-rego Zgromadzenia O. O. Marjanów,

w Wilnie

- 2) liceum żeńskiemu Zgromadzenia S. S. Wizytek,
- 3) gimnazjum męskiemu Zgromadzenia ks. ks. Misjonarzy,
- 4) gimnazjum koedukacyjnemu z litewskim językiem nauczania im Witolda Wielkiego Litewskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Rytas“,

Pan Minister W. R. i O. P. pismem z dn. 22. V. 1927 L. II—5618/27 nadał:

na przeciąg roku szkolnego 1927/28

Gimnazjum koedukacyjnemu Ety Dzięcielskiej w Wilnie dla klas od szóstej do ósmej włącznie **niepełne prawa** gimnazjum państwowego, zaś dla klas od pierwszej do piątej włącznie — **niepełne prawa** gimnazjum państwowego, przewidziane w § 1 lit. b. rozporządzenia z dn. 7 listopada 1924 r. Nr. 2600/II, z zastrzeżeniem, przewidzianem w § 4 przytoczonego rozporządzenia.

Komisje kwalifikacyjne dla naucz. szk. powsz.

Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego powołał na podstawie art. 22 Ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 530) i § 7 Rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. poz. 787):

1) postanowieniem z dnia 31 maja 1927 r. L. I-8760/27 Komisję Kwalifikacyjną dla nauczycieli szkół powszechnych m. Wilna, pow. wileńsko-trockiego i święciańskiego w następującym składzie:

Tadeusz Młodkowski, p. o. wizytatora szkół,
Bronisław Chłopicki, inspektor szkolny m. Wilna,
Stanisław Kaczorowski, inspektor szkolny pow. wileńsko-trockiego,
Franciszek Chruścielewski, nauczyciel publ. szkoły powsz. Nr. 45 w

Wilnie,

Wacława Fleury, nauczycielka p. o. kierownika publ. szk. powsz. Nr. 22 w Wilnie,

Jan Jakobsze, nauczyciel p. o. kierownika publ. szk. powsz. w Trokach,
Roman Perun, nauczyciel publ. szk. powsz. w Świrze.

2) postanowieniem z dnia 31 maja 1927 r. Nr. I-10735/27 Komisję Kwalifikacyjną dla nauczycieli szkół powszechnych pow. pow.: oszmiańskiego, brasławskiego, dziśnieńskiego, postawskiego, wilejskiego i mołodeczańskiego w następującym składzie:

Cezary Witold Eymontt, wizytator szkół,
Kazimierz Próchnik, inspektor szkolny pow. brasławskiego,
Stanisław Staroścjak, inspektor szkolny pow. oszmiańskiego,
Jan Konieczny, nauczyciel publ. szkoły powsz. w Nowosiólkach gm. kucewickiej,

Zygmunt Krążyński, nauczyciel p. o. kierownika publ. szkoły powsz. w Zaśkiewiczach, gm. bienickiej,

Władysław Pachniak, nauczyciel p. o. kierownika publ. szkoły powsz. w Mienczeniatach, gm. łuczajskiej,

Ignacy Saja, nauczyciel p. o. kierownika publ. szkoły powsz. w Opsie.

Zorganizowanie Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli Wileńskiego Okr. Szkolnego.

Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dn. 6 maja 1927 r. Nal-4997/27 w skład Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli szkół, istniejących na obszarze Okręgu Szkolnego Wileńskiego:

1. powołał na podstawie art. 156 ustawy z dnia 1 lipca 1926 o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. Rz. P. Nr. 92 poz. 530) następujących członków:

- 1) dr. Witolda Węslawskiego, prezesa Polskiej Macierzy Szkolnej w Wilnie,
  - 2) p. Mieczysława Engla, adwokata w Wilnie,
  - 3) p. Stanisława Bagińskiego, adwokata w Wilnie,
  - 4) p. Bronisława Umiałowskiego, radnego m. Wilna w Wilnie,
  - 5) p. Witolda Abramowicza, adwokata w Wilnie,
  - 6) ks. Adama Kuleszę, proboszcza par. św. Ducha w Wilnie,
  - 7) ks. Jana Hanusowicza, prałata Kapituły w Wilnie,
  - 8) p. Janinę Burhardtową, prezeskę Nar. Org. Kobiet w Wilnie,
  - 9) p. Józefę Żukowską, b. nauczycielkę w Wilnie,
  - 10) p. Helenę Romer-Ochenkowską, redaktorkę w Wilnie, oraz
- II. na podstawie art. 87 ustęp 2-gi teje ustawy mianował następujących członków:
- a) 1) p. Franciszka Chruścielewskiego, naucz. publ. szk. powsz. w Wilnie,
  - 2) p. Helenę Piotrowiczową, " " " " "
  - 3) p. Elżbietę Patkowską, " " " " "
  - 4) p. Edwarda Wojewódzkiego, " " " " "
  - 5) p. Jana Gałęzowskiego, " " " " "
  - 6) p. Ignacego Kuleszę, naucz. publ. szk. powsz. pow. dziśieńskiego,
  - 7) p. Andrzeja Jasińskiego, naucz. publ. szk. powsz. dla niedorozwin. w Wilnie,
  - 8) p. Jana Zrostowskiego, kierownika publ. szk. powsz. w Oszmianie,
  - b) 1) p. Janinę Bohdanowiczównę, naucz. państw. gimn. im. Orzeszkowej w Wilnie,
  - 2) p. Stanisława Cywińskiego, naucz. państw. gimn. im. Z. Augusta w Wilnie,
  - 3) p. Józefa Maciusowicza, naucz. państw. gimn. im. Piłsudskiego w Święcianach,
  - 4) p. Stanisława Jastrzębskiego, naucz. państw. gimn. im. Lelewela w Wilnie,
  - 5) ks. Leopolda Chomskiego, naucz. państw. gimn. im. Z. Augusta w Wilnie,
  - 6) p. Benedykta Bińkowskiego, dyrektora państw. gimn. im. Słowackiego w Wilnie,
  - 7) p. Leona Bielawskiego, naucz. państw. prawosławnego seminarjum duchow. w Wilnie,
  - 8) p. Antoniego Hejbowicza, naucz. państw. gimn. im. św. Kazimierza w N.-Wilejce,
  - c) 1) p. Zygmunta Karpowicza, naucz. państw. semin. naucz. męsk. w Wilnie,
  - 2) p. Władysława Lichtarowicza, naucz. państw. semin. nauczyc. męsk. w Wilnie,
  - 3) p. Zofję Muchlińską, dyrektorkę państw. semin. żeńsk. w Wilnie,
  - 4) p. Władysława Lurę, naucz. państw. semin. męsk. w Borunach,
  - d) 1) p. Ewę Gulbinową, naucz. państw. szk. przem. handl. w Wilnie,
  - 2) p. Stanisława Żongołowicza, dyrektora państw. szk. rzem. przem. w Wilnie,

3) p. Michała Świdzińskiego, dyrektora państw. szk. technicznej w Wilnie,

4) Romana Krauzego, dyrektora państw. szk. ogrodniczej w Wilnie.

Ponieważ pan Prezes Sądu Apelacyjnego w Wilnie zgodnie z art. 87 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli delegował do Okr. Komisji Dyscyplinarnej, jako członków:

1) p. sędziego Wincentego Łuczyńskiego,

2) p. sędziego Lucjana Łukaszewicza, a na ich zastępców:

1) p. sędziego Aleksandra Jodziewicza,

2) p. sędziego Walerjana Hawrylkiewicza.

Przeto Okręgowa Komisja Dyscyplinarna dla nauczycieli Okręgu Szkolnego w Wilnie została ukonstytuowana.

Siedziba Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej mieści się w Wilnie przy ul. Wolana 10, Kuratorjum.

Kurator Okr. Szkolnego

[(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

142.

Ruch służbowy.

1. Pan Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 25-go maja r. b. L. O—Prez. 3208/27 przeniósł z dniem 1 września r. b. dotychczasowego wizytatora szkół Kuratorjum Okr. Szk. Białostockiego, P. D-ra Teodora Mianowskiego, na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okr. Szk. Wileńskiego.

2. Pan Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 17-go maja r. b. L. O. Prez. 2527/27 powierzył p. Józefowi Wątorowi, profesorowi gimnazjum Państwowego w Myślenicach, pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego od dnia 1 czerwca 1927 r., z zatrzymaniem dotychczasowego uposażenia.

3. Pan Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 23-go maja r. b. L. l—9191/27 przeniósł z dniem 1 czerwca r. b. dotychczasowego zastępcę Inspektora Szkolnego m. Wilna, P. Eugenjusza Woynowskiego, na równorzędne stanowisko do Inspektoratu Szkolnego w Brzezinach (wojew. Łódzkie).

4. Pan Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 10-go maja r. b. L. l—7339/27 przeniósł w drodze konkursu z dniem 1 czerwca b. r. dotychczasowego Inspektora Szkolnego pow. Dziśnieńskiego w Głębokiem, p. Wacława Jaworka, na równorzędne stanowisko do Inspektoratu Szkolnego w Lubartowie.

5. Pan Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 11-go marca r. b. L. l—3110/27 przeniósł w stan spoczynku z dniem 1 maja b. r. dotychczasowego Inspektora Szkolnego pow. postawskiego w Duniłowiczach, P. Wincentego Sierakowskiego.

6. Pan Kurator Okr. Szk. Wileńskiego zarządzeniem z dnia 4.IV r.b. L. I—7592/27 delegował dotychczasowego zastępcę Inspektora Szkolnego pow. wileńskiego P. Jana Kapałę do Duniłowicz dla pełnienia obowiązków Inspektora szkolnego na pow. postawski od dnia 25 IV. 27.

143.

Komunikaty i zawiadomienia.

Przezrocza na obchód J. Słowackiego.

Zarząd Okręgowy Polskiej Macierzy Szkolnej w Równem zawiadamia, że w wytwórni swojej przygotował serję przezroczy p. t. Krzemieniec, liczącą 25 obrazów. Serja ta może być użyta do wykładów przy nadchodzących obchodach na cześć Juljusza Słowackiego.

Cena przezrocza dla organizacji oświatowych 1 zł. Wysyłka za zaliczeniem pocztowym.

Oprócz tego dostarczyć może wytwórnia P. M. Sz. w Równem 50 serjy przezroczy z dziedziny historii, kultury i krajoznawstwa polskiego i t. p. Spisy serjy na żądanie.

Praktyczne kursy ogrodnicze.

Zarząd Główny Towarzystwa Popierania Ogrodów Szkolnych w Warszawie (ul. Bagatela 3) organizuje w r. 1927 przy państwowem seminarjum nauczycielskiem w Ursynowie pod Warszawą trzy kursy ogrodnicze dwutygodniowe praktyczne dla kwalifikowanego nauczycielstwa szkół powszechnych i seminarjów nauczycielskich w następujących terminach: 1) od 4 lipca do 17 lipca; 2) od 20 lipca do 2 sierpnia; 3) od 5 sierpnia do 18 sierpnia włącznie.

Zapisy winny odbywać się przy pomocy kart wpisowych, obowiązujących przy zapisach na kursy wakacyjne. W karcie wpisowej, względnie w załączniku do karty winien kandydat podać, czy szkoła, w której uczy, posiada ogród szkolny, względnie czy ma teren na założenie wzorowego ogrodu szkolnego oraz czy nauczyciel zajmuje się ogrodnictwem. Zaznacza się, że pierwszeństwo w przyjęciu będą mieli nauczyciele, mający możliwość zajęcia się ogródkiem szkolnym.

Wpisowego *nie* należy składać zgóry na ręce Inspektora Szkolnego. Karty wpisowe wysyła Inspektor Szkolny bezpośrednio do Zarządu Głównego Towarzystwa (adres wyżej). O przyjęciu zawiadomi kandydata Zarząd Główny. Kandydat niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia winien przesłać do Zarządu 10 zł. wpisowego, w dniu zaś rozpoczęcia kursu obowiązany jest wpłacić kwotę 45 złotych za internat z całkowitem utrzymaniem.

Termin zapisu do dnia 1 czerwca 1927 r. Na karcie pożądane jest podanie dwóch terminów kursów ze względu na ewentualny brak miejsca w terminie, wybranym przez słuchacza (Nr. I 6539/27).

144.

Pochwały i odznaczenia

Do Pana Kazimierza Minkiewicza, p. o. Kierownika 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Zaraczu, powiatu brasławskiego.

W związku z wizytacją szkoły powszechnej w Zaraczu w dniu 19-go maja 1927 r. wyrażam Panu uznanie za rzetelne i staranne kierownictwo szkołą, w szczególności za należyte postawienie nauczania robót ręcznych i racjonalne zużytkowanie ogrodu szkolnego dla celów dydaktycznych i wychowawczych.

(—) *Dr. Ryniewicz.*
Kurator Okręgu Szkolnego.

Wilno, 25. V. 27 r. I-12314/27.

145.

Dział nieurzędowy.

Nowości wydawnicze.

1. „Ucieszne obrazki”. Czasopismo humorystyczne dla młodzieży
Cena egz. 30 gr. Przedpłata za 12 numerów 3 zł. Redakcja i administracja: Kołomyja, ul. Kraszewskiego 15.

2. *Roman Dyboski*—William Shakespeare. Nakładem Krak. Sp. Wydawniczej. Kraków 1927 r.

3. *Jan Szczepański*.—Kultura klasyczna w zarysie. Wydawnictwo Ossolineum—Lwów—Warszawa—Kraków. Str. 483 z 310 rysunkami w tekście. Cena 10 zł.

Ogłoszenia.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego

w Wilnie

zorganizowało w dn. od 4 do 7 maja r. b. dla abiturjentów i abiturjentek szkół średnich w Wilnie cykl odczytów

pod ogólnym tytułem:

O WYBORZE ZAWODU

mówili pp.

1. DR. ST. WŁADYCZKO—prof. U.S.B. „Naukowe metody badania uzdolnień w związku z wyborem zawodu” czwartek, dn. 4 maja o godz. 18 2. X. DR. ST. MIŁKOWSKI — prob. paraf. św. Jana „O powołaniu duchownem” czwartek, dn. 5 maja o godz. 17.30 3. GEN. B. POPOWICZ — dowódca I-ej Dyw. L. „O zawodzie wojskowym” czwartek, dn. 5 maja o godz. 18. 4. INŻ. W. NIEWODNICZAŃSKI—prezes Stow. Techników „O zawodzie inżyniera i technika” czwartek, dn. 5 maja o godz. 18.30 5. MEC. BR. KRZYŻANOWSKI — senator Rzplitej „O zawodzie prawnika” piątek, dn. 6 maja o godz. 17.30	6. Dyr. F. WODZINOWSKI — Dyr. Banku Spół. Zarobk. „O zawodzie handlowca” piątek, dn. 6 maja o godz. 18 7. DR. K. ROGOYSKI — prof. U. S. B. „O zawodzie rolnika” piątek, dn. 6 maja o godz. 18.30 8. DR. S. TRZEBIŃSKI — prof. U. S. B. „O zawodzie lekarza” sobota, dn. 7 maja o godz. 17.30 9. DR. K. CHODYNICKI — prof. U.S.B. „O zawodzie uczonego - humanisty” sobota, dn. 7 maja o godz. 18 10. DR. A. RYNIEWICZ — Kurator. Okr. Szkoln. „O zawodzie nauczyciela-wychowawcy” sobota, dn. 7 maja o godz. 18.30

Odczyty odbyły się w Sali im. Śniadeckich
Uniw. Stef. Batorego w Wilnie,
ul. Ś-to Jańska 4.

WSTĘP DLA UCZNIÓW I UCZENIC KLASY ÓSMEJ GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH I PRYWATNYCH, ORAZ ICH RODZICÓW I WYCHOWAWCÓW BYŁ BEZPŁATNY.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

wprowadziło w szkołach naukę szycia na maszynach, wobec
czego nasza amerykańska firma

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

znana z trwałości i dobroci swoich, rozpowszechnionych po całym świecie maszyn do szycia, czuje się w obowiązku poczynić dla szkół i ich kierownictwa daleko idące ustępstwa i udogodnienia, a mianowicie:

25% od zwykle obowiązujących cen, nadto obniżenie z używaniem najważniejszych przyrządów pomocniczych do maszyn do szycia „Singer“

**i bezpłatną naukę szycia
i haftu na maszynach do szycia „Singer“**

Firma nasza posiada we wszystkich większych i mniejszych miastach Rzeczypospolitej własne magazyny, co ułatwia niezmiernie nabywanie maszyn, szybką pomoc lub radę przez wykwalifikowanych fachowców w razie jakiej niedokładności lub żądania, nabywanie części, odpowiednich igieł, oliwy i t. d.

Pełecając powyższe łaskawej uwadze Szanownej Dyrekcji Szkół pozostajemy z szacunkiem
SINGER SEWING MACHINE COMPANY.

Adresy znaczniejszych magazynów fir. „Singer Sewing Machine Co.“.

Warszawa, Marszałkowska 115	X	Katowice, Pocztowa 6
„ „ 137	X	Kielce, Kolejowa 18
„ Chłodna 23	X	Kraków, Długa 5 i Sławkowska 13/15
„ Nalewki 38	X	Lublin, Krakowskie Przedm. 5
„ Senatorska 6	X	Lwów, Plac Bernardyński 2
„ Mokotów, Puławska 33	X	„ Sapiehy 24
„ Praga, Targowa 65	X	Poznań, 27 grudnia 16
Łódź, Piotrkowska 85	X	Radom, Lubelska 28
„ Konstantynowska 37-a	X	Równe, 3-go Maja 218
„ Piotrkowska 286	X	Siedlce, Sienkiewicza 41
„ Zgierska 56	X	Sosnowiec, 3-go Maja 11
Baranowicze, Szeptyckiego 10	X	Stanisławów, Sapieżyńska 26
Białystok, Sienkiewicza 28	X	Tarnopol, Mickiewicza 20
Brześć n-B. Dąbrowskiego 20	X	Tarnów, Krakowska 2
Bydgoszcz, Stary-Rynek 15	X	Wilno, Zawalna 15 a i Wielka 53
Częstochowa II Aleja 35	X	Włocławek, 3-go Maja 18

C. J. S. m. n.

P R O S P E K T**Szkoły Zawodowej
DLA KIEROWNICZEK INTERNATÓW****S. S. Urszulanek S. J. K. w Czarnym Borze.****I. Cel szkoły.**

1. Szkoła przeznaczona jest dla młodzieży żeńskiej, pragnącej się przygotować praktycznie i teoretycznie do objęcia, po ukończeniu nauk i odbyciu praktyki, stanowisk kierowniczek internatów i ochron zamkniętych.

2. Zadaniem Szkoły tej jest:

a) Kształcenie silnych charakterów celem rozbudzenia zamięłowania do działalności wychowawczej na przyszłych placówkach pracy.

b) Rozbudzenie w młodzieży zamięłowania do ładu, porządku i oszczędności, wdrażanie jej do obowiązkowości i pracowitości.

c) Wyrabianie praktycznego zmysłu organizacyjnego, w pracy obejmującej prowadzenie poszczególnych działów, oraz kierowanie internatów i ochron zamkniętych jako całości.

II. Organizacja.**A. Szkoła Zawodowa dla Kierowniczek Internatów.**

1. Warunkiem przyjęcia jest świadectwo ukończenia minimum 6-ku klas szkoły średniej ogólnokształcącej.

2. Kurs nauk trwa 3 lata. Program obejmuje:

a) Przedmioty teoretyczne: 1) Religja, 2) Język polski, 3) Hygiena, 4) Pedagogika, 5) Rachunkowość, 6) Nauka Obywatelska.

b) Przedmioty praktyczne: Teoria Gosp. Domowego

c) Ćwiczenia praktyczne w organizacji gospodarstwa internatów i ochron.

d) Ćwiczenia praktyczne w utrzymaniu porządku bielizny, ubrania, obuwia, czystości ciała dziecka.

e) Ćwiczenia w zaprawianiu się do samodzielnej pracy wynikającej ze stosunków Internatów do władz gminnych, powiatowych, wojewódzkich, komunalnych, państwowych; przyjmowanie rodziców i cmawianie z nimi interesów i spraw, załatwianie podań, reklamacyj, skarg i t. p.

Uczenice będą przechodziły kolejno zajęcia praktyczne działami, aż do osiągnięcia całości prowadzenia internatu lub ochrony.

Na żądanie wysyła Szkoła programy nauk.

3. Po ukończeniu nauk otrzymuje uczennica świadectwo tymczasowe, uprawniające do otrzymania świadectwa ukończenia Szkoły Zawodowej dla Kier. Inter, po odbytej praktyce w charakterze wychowawczyni internatu, pod warunkiem jednak, że okaże odpowiednio zdolności administracyjne i pedagogiczne.

4. O ile dana absolwentka w czasie praktyki nie wykaże zdolności administracyjnych, lecz wyłącznie pedagogiczne, otrzyma świadectwo wychowawczyni w internacie.

5. Rok szkolny rozpoczyna się z początkiem września każdego roku i trwa do końca czerwca następnego roku. Wakacje świąteczne będą zastosowane do rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

6. Kandydatki wstępują wyłącznie na Kurs I.

7. Uczenice wstępujące do Szkoły powinny mieć ukończonych lat 16 i być należycie rozwinięte umysłowo i fizycznie.

8. Przy zapisie należy złożyć: a) metrykę urodzenia, b) świadectwo lekarskie, c) świadectwo szkolne z odbytych nauk, d) podanie o przyjęcie do Szkoły podpisane przez rodziców lub opiekunów.

B. Kurs Gospodarstwa Domowego.

1. Kurs Gospodarstwa Domowego trwa 10 miesięcy: od początku września każdego roku do końca czerwca następnego roku.
2. Uczennice podzielone na grupy przechodzą kolejno wszystkie działy gospodarstwa domowego praktycznie i teoretycznie.
3. Na zajęcia praktyczne przeznaczają się dziennie 6 godzin (36 godz. tygodniowo); na nauki teoretyczne 2 godziny (12 godz. tygodniowo).

III. Opłata w Szkole Zawodowej Kier. Internatów i na Kursie Gospodarstwa Domowego.

1. Za cały rok szkolny (10 miesięcy) płaci się za utrzymanie 900 zł. (90 zł miesięcznie) i za naukę 300 zł. (30 zł. miesięcznie)
2. Uczennice przyjmuje się tylko na cały rok szkolny
3. Przy zamówieniu miejsca wnosi uczennica 25 zł wpisowego, poczem Dyrekcja Szkoły posyła spis wymaganej wyprawki i Nr, którym mają być znaczone wszystkie rzeczy uczennicy, oraz program nauk w streszczeniu.

Zapisy przyjmuje i udziela informacji Sekretariat Szkoły. Listy należy kierować tymczasowo pod adresem: *Apteka P. Augustowskiego w Wilnie, Mickiewicza 10, dla Szkoły Zawodowej w Czarnym Borze.*

Dyrekcja.

Zgubiono legitymację służbową Nr 4916, Zofji Gieraszińskiej nauczycielki szkoły Powszechnej w Wilejce.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
Czwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

